

Коменчук О.В., студент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

УКРАЇНА У ПРОЦЕСІ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ОБМІНУ

Швидкі темпи науково-технічного прогресу у другій половині ХХ століття призвели до зростання в останні десятиліття в світовій економіці тенденцій залучення в товарообіг особливого товару, такого як надбання науково-технічних досягнень. Відкриттям не буде і те, що сьогодні успіху досягає той, хто володіє кращою технологією, але при цьому науково-технічний прогрес у сучасній економіці має одну парадоксальну особливість: більшу частину наукових і дослідно-конструкторських робіт виконують одні фірми, а їхні найзначніші здобутки використовуються іншими. Тож, виходячи з цього, доцільним буде сприймати міжнародний науково-технологічний обмін (МНТО), як запоруку швидкого розвитку великих компаній у всьому світі. В свою чергу підвищення конкурентоспроможності України неможливе без політики співробітництва вітчизняних підприємств із зарубіжними партнерами в галузі нових знань і технологій.

З підвищенням оснащення підприємств та вдосконаленням використовуваних технологій відбувається зменшення споживання багатьох видів сировини, а це призводить до часткового усунення проблеми невідновлюваних ресурсів. НТП також зменшує важливість фактору дешевої робочої сили. Гнучкість, динамізм сучасного виробництва, постійна перебудова його технологічних структур вимагає постійного оновлення матеріально-технічної та наукової бази.

Але, на превеликий жаль, Україна в цьому плані переживає далеко не найкращі часи. Економічна та соціальна криза призвели до того, що досить значимий технологічний і науковий потенціал України використовується

не сповна. Більш того, слід зазначити, що щорічно наукову сферу залишають 30 тис. вчених і фахівців. При цьому лише 1% промислових підприємств України займаються освоєнням нових технологій.

На початку дев'яностих, після розпаду СРСР Україна мала значний науково-технічний потенціал в галузі ВПК. В Україні досить розвинуті радіоелектронна, ракетно-космічна, авіаційна, танкова, суднобудівна та деякі інші галузі машинобудування. Від СРСР Україна отримала майже третину космічного потенціалу. Ракетно-космічна галузь представлена такими науково-дослідними організаціями та підприємствами машинобудування як:

- Національна Академія Наук України – один із найбільших ракетних заводів світу;
- дніпровський «Південмаш».

Підприємства даної галузі мають високий науково-технічний та експортний потенціал у сфері ракетобудування та приладобудування.

Ще одним пріоритетним напрямком України є танкобудування, виробництво гусеничної техніки та гармат. Конструкторські та виробничі підприємства України зробили значний внесок у проектування та створення гусеничної техніки військового та цивільного призначення.

Великі потенційні можливості має українська суднобудівна промисловість. Суднобудування в Україні представлено багатьма науково-дослідними організаціями та підприємствами, що говорить про те, що Україна може запропонувати виготовлення на своїх суднобудівних заводах вантажних суден та бойових і сторожових кораблів усіх класів, обладнання та комплектація суден, судових силових установок.

Таким чином, в умовах сучасної технічної глобалізації, неймовірно важливим стає розуміння МНТО як запоруки успішного розвитку великих компаній в Україні. У вітчизняній економіці він має виконувати важливі завдання: не допускати імпорту в країну застарілих технологій та допомагати впровадженню сучасних високоефективних технологій.